JOSEP M. MODOLELL

aclariment dels quatre noms que ha tingut burriac

1010-JURISDICCIÓ

CONVENI fet entre Bonfill Salmani i Guillem Ermeric per raó de la concòrdia que li havia fet del castell que s'anomenava DESPADES, (deuria ser el de Cabrera que començava a dir-se'n de Sant Vicenç) de quin li havia donat manament del destret dels homes que existien en dit castell, que havía de tenir en custodia amb els seus guardes i demés coses convenients, tan en les terres i vinyes del senyor Guadallano (de Sant Vicenç) com les de Berenguer, son germà. Consta en poder de Gondovell sacerdot, al 2 de les kalendes de març, any 10 regnant el rei Felip, que fou el 27 d'abril de 1010.

Al museu d'Estrasbourg, un plànol senyala el camí per anar i tornar d'Aquisgrà a Barcelona en el que hi havia marcats els castells on els francs trobarien hostatge, el de Cabrera entre ells

Aquesta fitxa junt amb moltes d'altres, es troba anotada en un dels llibres –índex– que existeixen a la Biblioteca-Arxiu del castell de Vilassar de Dalt.

Entre els papers que en el curs dels anys he anat copiant i recollint hi havia sempre el desig de trobar-ne un que m'ajudés a aclarir els noms que ha tingut el castell de Burriac i el més clar és el que he escrit i el que he trobat en el primer volum de la col·lecció de "Els castells Catalans", editat per Rafael Dalmau, en què en la pàg. 7 diu: "l'any 985 els sarraïns se'n feren senyors de la ciutat de Barcelona e de molts castells e llocs de dintre terra; mes restaren dels **chrestihans los castells de Cabrera, prop de Barcelona, a Marina,** i els de Ganta, el de Cervelló i el de Muntcada", i això tan simple ens demostra que en temps dels moros el castell no deuria tenir nom propi i devia ser anomenat pel nom del poble del seu terme. Per tant deurien ser els reis francs qui li posaren el de **DESPADES** i torno a anotar "la rondalla" que m'explicà el senyor Cuquet de Vilassar de Mar, que un amic seu havia vist al museu d'Estrasbourg un plànol on es senyala el camí per anar i tornar d'Aquisgrà a Barcelona en el que hi havia marcats els castells on els francs trobarien hostatge, i Cabrera era un d'ells.

Es dóna per segur que els ibers a dalt del turó de la punxeguda muntanya ja hi devien haver plantat un lloc per fer senyals de fum a altres pobles amics i ja devia ser un petit lloc d'hostatge que deuria servir alhora d'acolliment i defensa. Els romans, els gots, els moros, com així els francs, en deurien fer més o menys el mateix ús.

És que a Cabrera encara hi ha gent que mirant-se'l en diuen "del moro" i ens demostra que els fets no sols s'improvisen així com així, com tampoc es perdien del tot. És reconegut que una bona part de la nostra història es féu en les llars de foc.

Els Sant-Vicenç procedien de Sant Vicenç d'Ursal –ara Malla– i des del primer dia se'ls troba lluitant vora dels comtes de Barcelona de qui n'aconseguiren ser nomenats batlles del castell de Cabrera. Fent valer la jurisdicció territorial que el càrrec comportava, forçaren els pagesos lliures a passar a ser homes propis d'ell i així fer-se seus llurs masos i moltes terres de marina que, afegides a les que li va vendre el comte Berenguer IV l'any 1025, comportà que fos la família que en tenia més. D'una o altra manera controlava els termes de marina, i fou lògic que per perpetuar el seu cognom substituís el de Despades que poc arrelament hauria tingut. Fent-ho no sols donava a entendre que qui manava era ell, el senyor feudal, sinó que perpetuava alhora el seu cognom, circumstància que avui encara es fa igual en moltes "torretes".

El nom **Burriac** apareix en una venda del 1313 però els Desbosc conservaren sempre el de **Sant-Vicenç**, no sols per haver-hi emparentat, sinó per haver heretat el segle XIV masos i castells que tenien a Ausona, principalment a Sant Vicenç d'Ursà.

Remenant el llegat Moja de la Biblioteca de Catalunya se'n treu aquesta aclaració.

Ningú ha pogut aclarir d'on procedia el nom de Burriac, que en res s'assembla als noms de les muntanyes, rieres, terres i vinyes dels pobles de Marina.